

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17--19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 40
Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIAŃSKI

Rok XXI — № 222
Środa 10 Sierpnia 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt) w tekście gr. 50. zwyżką gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Zwycięska ofensywa wojsk Hiszpanii Republikańskiej Na stokach gór Albarracín

i nad rzeką Ebro toczą się krwawe walki z wojskami gen. Franco

GEN. MIAJA NACZELNY WÓDZ ARMIJ REPUBLIKAŃSKIEJ.

Jak już podaliśmy, przed kilku dniami armia republikańska rozpoczęła ofensywę na odcinku Albarracín. Ofensywa ta rozwija się pomyślnie według przewidzianego planu. Trzy oddziały republikańskie działające oddzielnie przemyślały się naprzód w kierunku wzgórza la Sierra i nawiązały łączność między sobą. Wzdłuż całej linii obronnej faszystów z obu stron wąwozu Guadalaviar, wojska republikańskie zdobyły umocnione podług ostatnich wymagań techniki pozycje górskie faszystów, które stanowiły dość poważną przeszkodę. Po zdobyciu nieprzyjacielskich pozycji na stokach górskich, wojska

republikańskie posuwają się powoli w kierunku Albarracín. Lotnictwo faszystowskie stara się wszelkimi środkami przeszkodzić posuwaniu się oddziałów republikańskich ale bez skutku. Lotnictwo republikańskie pilnuje drogi Terruel — Albarracín, jedynej, przez którą faszyci mogą uzyskać pomoc.

Działania na północnym skrzydle frontu Ebro, rozwijają się również pomyślnie dla republikańców. Republikańcy za

trzymali wszystkie swe pozycje między Cherta i Poble a na odcinku Fayon oddziały republikańskie zdobyły wzgórze

OGÓLNY WIDOK TERUELU.

301, 304 i 266, które panują nad miastem ze strony północnej.

Wszystkie ataki faszystów

na froncie Ebro zostały odparte. Wielu faszystów zostało wziętych do niewoli.

NAD EBRO POLEGŁ SYN GENERALA GODID.

Jak donoszą z głównej kwatery wojsk generała Franco, w ostatnich walkach nad rzeką Ebro poległ syn generała Godid, 17-letni podporucznik ochotniczych oddziałów Terzio. General Godid stanął na czele faszystów w pierwszym dniu powstania w Barcelonie. Are-

GEN. ROJO, SZEF SZTABU WOJSK REPUBLIKAŃSKICH

strowany przez wojska rządowe stanął przed sądem wojennym, który go skazał na śmierć.

RADOŚĆ WŚRÓD LUDNOŚCI HISZPAŃSKIEJ.

Jeden ze zbiegów z armii gen. Franco przybył do Gibraltaru i zeznał, że w zeszłym tygodniu niemiecki okręt handlowy „Las Palmas” przybył do Sewilli z wielkim ładunkiem broni i materiałów wojennych.

Wiadomości o zwycięstwach republikańskich, jak wynika z relacji zbiega, wywołała wielką radość wśród ludności hiszpańskiej, wśród której nienawiść do faszystów wzrasta z każdym dniem.

Kilkaset metrów dzieli pozycje japońskie od sowieckich Marszałek Bluecher obejmuje bezpośrednio dowództwo na odcinku Czang-Ku-Feng

Agencja Domei donosi, że marsz. Bluecher dowódca armii Dalekiego Wschodu przybył do Nowokiewska i objął osobiście dowództwo oddziałów walczących na spornym odcinku granicy sowiecko - mandżurskiej.

Wiadomość o przybyciu marszałka Bluechera na front walk o sporne terytorium pograniczne sowiecko - mandżurskie i osobiste objęcie przez niego dowództwa, wywołało duże wrażenie i uważane jest za groźne zaostrzenie sytuacji.

PIERWSZY SOWIECKI KOMUNIKAT WOJENNY.

W dniu wczorajszym wydany został po raz pierwszy krótki komunikat sztabu I sowieckiej armii kraju przymorskiego o sytuacji na froncie.

Komunikat ten brzmi następująco:

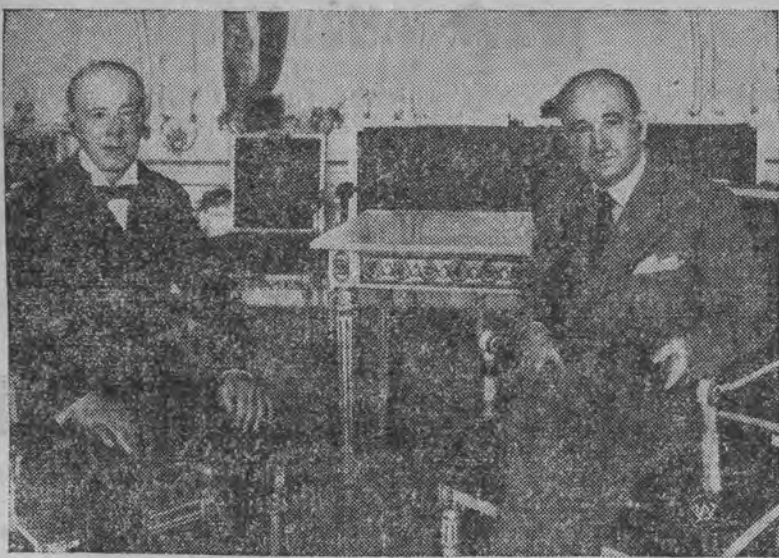
„Japonia wszczęła działania wojenne z Sowietami. Sowietkie wojska wspomagane oddziałami artylerii przystąpiły do akcji mającej na celu usunięcie oddziałów japońskich z terytorium ZSSR. Lot-

nictwo sowieckie brało wybitny udział w oczyszczeniu terenów z oddziałów japońskich. Wojska sowieckie zajęły wszystkie niezbędne punkty strategiczne.”

JAPŃSKI KOMUNIKAT WOJENNY.

Japońskie ministerstwo wojny komunikuje: we wtorek rano dwa sowieckie bombowce ciężkie i 12 lekkich trzy razy pojawiło się nad stanowiskami japońskimi w Czang-Ku-Feng i Szatsaoping. Obecnie stanowiska japońskie w tym okręgu oddalone są od pozycji sowieckich o 500 — 1000 metrów.

Sytuacja w Sudetach

LORD RUNCIMAN U. PREZ. BENESZA.

Sledztwo w sprawie krwawego starcia między socjalistami a Niemcami sudeckimi w Glaserwald w ubiegłą niedzielę, prowadzone jest w dalszym ciągu. 14 socjalistów niemieckich znajduje

się w areszcie śledczym. Urzędowo komunikują, że sprawcą zabójstwa Niemca sudeckiego Baierle jest Robert Hoiden emigrant polityczny z Austrii.

Katastrofalne pożary zniszczyły na Filipinach tysiące domów

Z Manili donoszą, że na Filipinach w miejscowości San Pablo w prowincji Laguna wybuchł pożar, który zniszczył przeszło 500 domów mieszkalnych. Ratunek, tak gowisko miejskie i szereg sklepów padło pastwą płomieni. 6000 mieszkańców znalazło się bez dachu nad głową. Straty wyrządzo-

ne przez pożar oceniane są na przeszło milion dolarów. Drugi wielki pożar wybuchł w okolicy Tondo, gdzie spłonęło 2.000 chat tubylców. Przeszło 2.000 ludzi znajduje się bez dachu nad głową, wiele osób odniosło cięższe lub cięższe obrażenia.

Czarny prorok Harlemu

został w niezwykły sposób sąsiadem Prez. Roosevelta

Słynny „czarny prorok” Harlemu wyruszył na czele pielgrzymki swych wyznawców, zwanych „czarnymi aniołami” ze starej siedziby sekty do nowej, zwanej rajem, mieszczącej się w willi sąsiadującej z posiadłością prezydenta Roosevelta. Pielgrzymka przeszła przez miasto, śpiewając pieśni radosne i budząc ogromną sensację.

Sąsiad Prezydenta, były wła-

ściciel willi, miał spór sąsiedzki z Rooseveltem, a chcąc zemścić się na prezydencie, za bezcen sprzedał „czarnemu prorokowi” swą posesję na pomieszczenie wrzaskliwej, nieustannie śpiewającej sekty „czarnych aniołów”. „Prorokowi” Harlemu grozi jednak eksmisja, gdyż wierzyciele poprzedniego właściciela dochodzą na tej posesji swych należności.

Brazylijski Rinaldo Rinaldini zginął w walce z policją

Krwawa zemsta bandytów nad przywódcą policji

Cała prasa brazylijska poświęca całe kolumny opisom walk, stoczonych w północnych stanach pomiędzy policją, wzmocnioną przez oddziały ochotnicze, a grasującymi w stanach Alagoas, Pernambuco i Bahía uzbrojonymi oddziałami bandytów. W walkach tych zginął najkrwawszy, grasujący od osiemnastu lat bezkarnie bandyta Vergolino Ferreira, noszący przezwisko „Lapeno” i dziegięciu jego towarzyszy, reszta zdołała uciec. W kilka dni później

„dziegieć” wielkiego imienia „Lapeno” bandyta „Corisco” mszcząc śmierć szefa, napadł na fazendę krewnych porucznika, który bandytem zadał klęskę i wymordował całą jego rodzinę, złożoną z sześciu osób. Bandyta odesłał odcięte głowy wymordowanych prefektowi sąsiedniego miasteczka, zwanego Ciranha. Poważniejsze pisma brazylijskie wystąpiły ostro przeciw tym dziennikom, które dla sensacji robią z bandytów romantycznych bohaterów.

Przyczyny nagłego powrotu premiera Chamberlaina do Londynu

Urzędowy komunikat, że nagły powrót premiera Chamberlaina ze Szkocji do Londynu jest spowodowany wady koniecznością zasięgnięcia porady lekarskiej, nie znalazł wiary w opinii publicznej. Pisma zamieszczając ten komunikat ogłaszają komentarze, z których wynika, że powrót premiera do stolicy ma również przyczyny natury politycznej. Prasa wskazuje, że minister spraw zagranicznych lord Halifax powrócił również do Londynu, i że zbieg tych dwóch przyjazdów nie jest przypadkowy.

O ile większość prasy jest zgod-

na co do faktu, że premier Chamberlain przerwał swój urlop ze względów politycznych, o tyle cel jego przyjazdu do Londynu jest komentowany w sposób rozmaity i częstokroć sprzeczny. Kilka dni temu twierdzi, że przyczyną przyjazdu premiera do Londynu jest zaostrzenie się sytuacji na Dalekim Wschodzie. Natomiast organ robotniczy „Daily Herald” wyraża przypuszczenie, że zagadnienie hiszpańskie i rozwój sytuacji w Palestynie spowodowały powrót premiera do Londynu, gdzie jego obecność okazała się konieczną.

O spokój w Palestynie

Wysoki komisarz brytyjski w Palestynie skierował drogą radiową apel do ludności Palestyny, wzywając do utrzymania wszelkich siłami spokoju w kraju. Cel ten może być osiągnięty jedynie przy czynnej współpracy wszystkich mężczyzn i kobiet bez względu na narodowość i wyznanie. Wysoki komisarz wskazał na to, że ci — którzy uciekają się do terronu, odają najgorszą przysługę sprawie, której służą, dając dowód, że nie są zdolni do rządzenia sobą. Jeżeli

li nie są oni skłonni ustąpić ze swych żądań, zmuszają tym rząd do użycia siły. Przed upływem przyszłego miesiąca nie będą powzięte żadne decyzje co do podstawowych zasad rządzenia Palestyną. Komisarz zakończył swe przemówienie stwierdzeniem, że nie wie co postanowi Rząd angielski, wie jednak napewno, że akty terronu, nie wpływają na zmianę postanowień i mogą jedynie zaszkodzić terrorystom.

Krwawe zajścia w Czechosłowacji

PRAGA, (ATE). — W miejscowości Zatec (Saaz) podczas uroczystości czeskiego robotniczego związku gimnastycznego, doszło do starć pomiędzy socjalistami Czechami, a członkami partii Niemców sudeckich.

Policja usiłując rozproszyć manifestantów użyła pałek gumowych, 16 osób odniosło rany. 2 z nich zostały w stanie ciężkim przewiezione do szpitala.

PRAGA, (PAT). — Czechosłowackie biuro prasowe donosi o zajściu jakie miało miejsce w gospodarstwie w Głaserwald. W gospodarstwie tej doszło do bójk pomiędzy 14 Niemcami socjal-demokratami a 3 Niemcami sudeckimi. W wyniku bójk jeden z Niemców sudeckich niejaki Wenzel Baierle został zabity uderzeniem noża.

Przybyła na miejsce żandarmeria aresztowała 4 socjal-demokratów. Śledztwo w toku.

BERLIN, (PAT). — W związku z zamordowaniem w Głaserwald Niemca szofera sudeckiego Baierle, niemieckie biuro informacyjne donosi, że sprawcy zabójstwa nie zostali ujęci. Policja

zatrzymała i przesłuchuje 13 osób, które poddane są szczegółowym badaniom. Zostało stwierdzone, że Baierle otrzymał 4 pchnięcia nożem — 2 plecy a dwa w pierś.

TOKIO (PAT). — Po całodziśnej żaźartej walce na bagnety wojska japońskie utrzymały wzgórze Czang Kufeng i Szatsaoping. Poniedziałkowa bitwa była największą od chwili wybuchu incydentu.

ILE OFIAR POCHŁONAŁ KONFLIKT JAPONSKO-SOWIECKI

TOKIO, (PAT). — Ministerstwo wojny ogłosiło listę strat japońskich od chwili powstania konfliktu granicznego w Czang-Ku-Feng. Do dnia 6 sierpnia straty japońskie wynosiły 70 zabitych i 180 rannych. Od dnia 6 do 8 sierpnia straty wyniosły ogółem 200 osób, tak że ogólne straty wynoszą 450 osób. Straty sowieckie, według obliczeń japońskich, wynoszą 1500 ludzi. Oddziały japońskie zniszczyły w tym czasie 100 czołgów i samochodów pancernych oraz strąciły 6 samolotów sowieckich czego 2 z Korei.

ALBO TAK, ALBO INACZEJ BERLIN (PAT). — B. japoński minister wojny a obecny minister oświaty gen. Araki udzielił korespondentowi „Berliner Tageblatt” wywiadu na temat obecnej sytuacji na granicy sowiecko-mandżurskiej.

Gen Araki oświadczył, że Rząd japoński wykazuje stanowczą wolę utrzymania pokoju, czego dowodem jest podjęcie przezeń inicjatywy rokowań.

Jeśli mimo to Sowiety nie zaniechają swego wyzywającego postępowania — będziemy walczyć, mówił gen. Araki, my nie boimy się walki na dwóch frontach.

Gen. Araki wyraził dalej swoje przypuszczenie, że do końca sierpnia względnie początku jesieni sytuacja zostanie wyjaśniona, t. zn. rozpoczęta zostanie wojna względnie nastąpi pokój.

NORMALNY TEREN WALK LONDYN, (PAT). — Reuter donosi z pogranicza sowiecko-

mandżurskiego, że poniedziałkowe walki o Czang-Ku-Feng i Szatsa-Oping miały charakter regularnej wojny pozycyjnej na odcinku długości blisko 7 km. Po stronie sowieckiej walczy na tym odcinku cała dywizja w sile 12 tys. ludzi z czołgami i blisko 200 samolotami. Stanowiska przeciwników dzieli zaledwie paręset metrów, przestrzeń ta jest pokryta zwłokami poległych i porzuconymi karabinami maszynowymi, działami i czołgami.

NOWE WALKI GRANICZNE TOKIO, (PAT). — W poniedziałek z rana wojska sowieckie przy poparciu ciężkiej artylerii ponownie natarły na stanowisko japońskie, lecz zostały odparte. Wedle ostatnich doniesień z północnej Korei, walki ustały o godzinie 11-ej.

Katastrofa samolotowa

BERLIN, (PAT). — Kolo miejscowości kąpielowej Sageberg wydarzyła się katastrofa samochodowa, w której zginęły dwie osoby, a trzy osoby zostały ciężko ranne.

Rozprawa apelacyjna Nowaka

W dniu 19 b. m. odbędzie się rozprawa apelacyjna zabójcy Nowaka, mordercy ks. Streicha w Luboniu. Zawezwano się go na rozprawę, zasadniczo jednak obecność jego nie jest wymagana.

Czechosłowacja pracuje nad rozwiązaniem problemu narodowościowego

PRAGA, (PAT). — W poniedziałek premier Hodža przyjął przedstawicieli stronnictwa Niemców ze Spisza w osobach posłów Nitschego i Wargu. Następnie premier Hodža przyjmie ministra skarbu Kalfussa, celem naradze-

nia się w sprawie umieszczenia w budżecie na rok przyszły wydatków związanych z przeprowadzeniem reform narodowościowych. Dziś odbędzie się również zebranie politycznego komitetu rady ministrów.

Lord Runciman wciąż bada sprawy mniejszości w Czechosłowacji

PRAGA, (PAT). — Do Pragi powrócił lord Runciman z małżonką w towarzystwie b. posła Peto również z małżonką, z weekendu, który spędził na zamku u hr. Kinsky w Saar.

W związku z misją lorda Runcimana z kół Niemców sudeckich donoszą, że już przy nawiązaniu pierwszego kontaktu z lordem Runcimaniem i jego otoczeniem podkreślili oni, że 14 punktów memoriału Henleina nadal uważają za podstawę do rokowań, jak również że traktują je jako naruszalne i jako minimum swoich żądań.

Przewidują również w najbliższym czasie wizytę przedstawicieli komitetu porozumiewawczego polskich stronnictw u lorda Runcimana celem dokładnego poinformowania go o żądaniach polskiej mniejszości w Czechosłowacji.

Przyпускаją także, że lord Runciman jeszcze w bieżącym ty-

godniu przyjmie Konrada Henleina, który bawi obecnie w Niemczech.

PRAGA, (ATE). — Lord Runciman i premier dr. Hodža po powrocie z weekendu do Pragi przystąpili natychmiast do ożywionej działalności. Lord Runciman odbył w godz. popołudniowych dłuższą naradę ze swymi współpracownikami, a premier Hodža przyjął posła Andora Nitscha, przedstawiciela partii Niemców spiskich, która pozostaje w ścisłym związku z węgierskim stronnictwem opozycyjnym. Deputowany Nitsch wręczył premierowi Hodży memorandum.

Znow krew się leje w Palestynie

JEROZOLIMA, (PAT). Dn. 8 b. m. zanotowano w Palestynie nowe akty terrorystyczne. W mieście Tulkarem partyzanci napadli na urząd ziemski, zabierając doku-

menty. Na rynku w Tyberiadzie rzucono bombę. 1 Arab jest zabity, a 9 rannych. Na pograniczu Jaffy i Tel-Awivu bomba zraniła młodą Żydówkę.

Prezydent Turcji choruje

PARYŻ (PAT). — Prasa francuska donosi ze Stambułu, że stan zdrowia Kemala Ataturka ostatnio budzi poważne obawy. Prezydent republiki tureckiej w ubiegłym tygodniu cierpieć miał na poważne ataki wątroby, tak iż wezwano do niego na pokład jachtu „Savara”, stojącego na kotwicy na Bosforze, aż 7 wybitnych specjalistów, w tym 4 specjalistów zagranicznych. Jak informuje „Paris Soir”, stan zdrowia kemala Ataturka w ubiegły czwartek był tak groźny, iż w

tajemnicy odbyło się nawet posiedzenie rady ministrów celem omówienia sprawy wyznaczenia ewentualnego następcy. Ponieważ jednak w ostatnich dniach nastąpiło polepszenie, rada ministrów nie powzięła żadnej definitywnej decyzji. Wśród kandydatów na ewentualnego następcę wymieniano w pierwszym rzędzie b. premiera Ismet Inonu oraz naczelnego wodza armii tureckiej feldmarszałka Fawzi Ceshakmak.

Walka o rekord przejazdu przez Atlantyk

PARYŻ (ATE). — Prasa francuska stwierdza, że statek „Normandie” zachowuje nadal błękitną wstęgę, pomimo że statek angielski „Queen Mary” przebył przestrzeń z Europy do Ameryki w czasie krótszym od statku francuskiego. „Normandie” zachowuje re-

kord, ponieważ błękitna wstęga udzielana jest za najkrótszy czas na przestrzeni Europa — Ameryka i Ameryka — Europa. Otóż statek „Queen Mary” nie zdołał dotąd pobić w obu kierunkach rekordu „Normandie”.

Wielkie burze w Niemczech

BERLIN, (PAT). — Gwałtowne burze, jakie w związku z wielkimi upałami przechodzą nad różnymi miejscowościami Rzeszy spowodowały wielkie straty, oraz ofiary w ludziach. W zatoce lubeńskiej podczas nagłej burzy zatonęło 5 osób. Oberwanie się chmury nad miejscowością Gersfen spowodowało nagłe wystąpienie z brzegów malej rzeki, która

zaalała miasto, powyrwała drzewa i zniszczyła bruki. Straty obliczają na około 100 tys. marek. Znaczne straty w zasiewach zanotowano w Hesji. W Sztutgarcie woda osiągnęła na niektórych ulicach nie notowany od roku 1906 poziom półtora metra, a silny prąd wyrwał samochody i porwał ludzi.

Pierwszy lord admiralicji brytyjskiej w Gdyni

GDYNIA, (PAT). — W poniedziałek o godz. 17 min. 20 weszła do portu w Gdyni jacht „Enchantress”, na którego pokładzie przybył pierwszy lord admiralicji brytyjskiej Duff Cooper z towarzyszącymi mu osobami. Jacht „Enchantress” został powitany

przez jednostkę polskiej floty wojennej honorami wojskowymi. P. min. spraw zagranicznych Józef Beck, bawiący obecnie na wybrzeżu, wydał obiad dla pierwszego lorda admiralicji brytyjskiej Duff Coopera.

Premier Francji powrócił do Paryża

PARYŻ, (PAT). — Premier Dauladier po tygodniowym wyopieczynku, który swym zwyczajem spędził na pokładzie jachtu u wy-

brzeży Côte d'Azur, opuścił Cannes i powrócił do Paryża, by z powrotem objąć urządowanie.

3-ch polskich studentów pilotów wylądowało na terenie Z.R.S.S. Los ich jest nieznan

PAT. donosi: Dnia 26 czerwca b. trzech szybowcowych pilotów-studentów podczas odbywania lotów treningowych natrafiło na burzę, która zaniósła ich w stronę granicy polsko-sowieckiej i zmusiła do lądowania na terenie ZSRR.

Mimo usilnych starań przedsta-

wicieli polskich władz granicznych, działających zgodnie z konwencją z dnia 3.6.1933 r., dotychczas nie udało się uzyskać najogólniejszej choćby informacji o losie pilotów i ich aparatów. Władze sowieckie dotychczas w całej sprawie zachowują milczenie.

Fińska wycieczka w Gdyni

Przybyła do Gdyni na pokładzie statku „Capela” wycieczka fińskich sier gospodarzo-portowych z Kotki, składająca się z 13 osób: przedstawiciele izby prze-

mysłowo-handlowej i 8 przedstawiciele zarządu miejskiego Kotki. Wycieczka fińska zwiedziła szczytowo port gdyński.

Likwidacja przyszczy w województwie wołyńskim

LUCK, (PAT). — Zostało zlikwidowane ostatnie ognisko przyszczy na terenie wojew. wołyńskiego. W ten sposób walka z przyszczą w województwie wołyńskim została pomyślnie zakończona. Epidemia przyszczy na Wołyniu wybuchła tylko w jed-

nej gminie klewańskiej, powiatu rówieńskiego, gdzie choroba zalewczona została na teren osady fabrycznej Orzew z wojew. śląskiego z suchą krwią bydłą, dostarczaną do miejscowej fabryki dykty i ogarnęła sześć miejscowości, dzięki natychmiastowej energicznej akcji epidemia została umiejscowiona, następnie zaś zlikwidowana zupełnie.

Straty materialne wyrządzone przez epidemię są znikome.

Stracenie Maruszczy

W poniedziałek po poł. został stracony znany bandyta Maruszczyko.

Maruszczyko wypowiedział się i oświadczył, że żałuje, iż popełnił szereg zbrodni.

Nowy rekord transatlantycki

PORT WASZYNGTONA, (PAT) Niemiecki samolot transatlantycki „Nordwind” wylądował w poniedziałek o godz. 11 min. 15 według czasu miejscowego, przybывая z Horta na Azorach. Przelot Atlantyku trwał 15 godzin i 50 minut i stanowi rekord szybkości przelotu w kierunku zachodnim od czasu ustanowienia próbnego niemieckiej komunikacji lotniczej przez Atlantyk od r. 1936.

Krwawiące Chiny

STRASZLIWE OFIARY WOJNY HONG-KONG (PAT). — Podczas bombardowania Kantonu przez samoloty japońskie, bomba trafiła w kościół francuski. 39 o-

sób zostało zabitych, około 50 odniosło rany. Ponadto w dzielnicy przylegającej do kościoła zrzucono kilkanaście bomb, które zabiły i raniły kilkadziesiąt osób.

Bombardowanie Kantonu Wiele ofiar w ludziach

KANTON, (PAT). — Poniedziałkowe bombardowanie lotni-

cze Kantonu pociągnęło za sobą 89 ofiar, w czym 39 zabitych.

Samoloty gen. Franco wciąż mordują ludność cywilną

WALENCJA, (PAT). — O świcie trzy samoloty, które nadebrały z Majorki, bombardowały dzielnicę portową. Większość bomb spadła do morza. Ofiar w ludziach nie było.

BARCELONA, (PAT). — Samoloty gen. Franco bombardowały Vilanuevay Geltru oraz miasto Sitges (około 40 km. na południe od Barcelony). Jest 1 osoba zabita i około 10 rannych.

Jak wygląda nieinterwencja Włoch w Hiszpanii

RZYM, (PAT). — Do Neapolu przybył transport 635 rannych

z Hiszpanii i chorych legionistów włoskich

Z pola walki w Hiszpanii

BEZSKUTECZNE ATAKI REBELIANTÓW BARCELONA, (PAT). — Komunikat oficjalny: Na froncie Ebro „narodowcy” atakowali na północ od Fayon pozycje republikańskie, położone najbliższej prawe go brzegu rzeki. Pomimo bombar-

dowania przez lotnictwo i artylerię, republikański system obrony nie został rozbity. Przeciwnik zajął Arto de Los Auts. Nieprzycięlskie natarcie na południe od Gandesy wzdłuż szosy Gandesa — Tortosa zostało odparte.

Katolicy żałują

CITTA DEL VATICANO, (PAT) „Osservatore Romano” donosi o zamknięciu wydziału teologicznego na uniwersytetach w Innsbrucku. Organ Watykanu zwraca uwagę, że „zniesienie fakultetu

teologicznego, który wywierał wielki wpływ w Europie środkowej wywołało bardzo bolesne wrażenie wśród katolików Austrii i Tyrolu.

JAN ALEKSANDER JANIĄK

były poseł na Sejm, nieustraszonego działacza
Polskiej Partii Socjalistycznej, bojownik o Niepodległość,
zmarł w Kutnie w dniu 8 sierpnia,
poważony chorobą proletariacką — gruźlicą.

Niech odpoczywa w spokoju!

Centralny Komitet Wykonawczy
Polskiej Partii Socjalistycznej.

Nadeszła smutna wiadomość o przedwczesnej śmierci towarzysza J. A. Janiaka, który zakończył swe życie dn. 8 sierpnia w Kutnie.

Towarzysz Jan Janiak urodził się 24.XI. 1893 r. Był samoukiem. Od najmłodszej młodości zajmował się pracą społeczną i niepodległościową. Podczas okupacji

niemieckiej brał bardzo żywy i czynny udział w POW. służył w wojsku polskim jako szeregowiec w 37 p. p. Był urzędnikiem komunalnym starostwa kutnowskiego.

W szeregach P. P. S. przez wiele lat był przewodniczącym Komitetu Powiatowego w Kutnie, a sekretarzem Okręgowego Komitetu na powiaty Łowicki, Sochaczewski, Kutnowski i Gostyniński. Był założycielem i prezesem TUR-a w Kutnie i członkiem Zarządu Domu Robotniczego, członkiem Rady Miejskiej i Sejmiku powiatowego, Pisywał artykuły do „Gazety Kutnowskiej”, „Pobudki” i „Robotnika”.

Po wyborach do Rady Kasy Chorych na powiat Kutnowski został wybrany kierownikiem powiatowej Kasy Chorych w Kutnie. Kandydował do Sejmu w 1922 r. i był pierwszym zastępcą na liście PPS, a w wyborach 4 marca 1928 r. został wybrany na posła do Sejmu z listy PPS. Po znanych wyborach 1930 r. był pierwszym zastępcą, a po śmierci ś. p. posła Franciszka Rogowskiego znów został posłem do końca kadencji 1935 r.

Ostatnie lata pracował w spółdzielni okręgowej, jako instruktor, a potem jako specjalny urzędnik w Związku Zawodowym Robotników Cukrowni, gdzie położył duże zasługi dla ożywienia działalności Związku.

Towarzysz Janiak czy to jako członek P. O. W., czy też jako czynny działacz PPS. był zawsze bez reszty oddany wielkim ideałom wolności i niepodległości narodowej, sprawiedliwości i równości społecznej. W „Monitorze” z dn. 5 sierpnia r. b. tow. Jan Janiak widnieje w spisie odznaczonych za swą działalność niepodległościową — Medalem Niepodległości.

Odszedł od nas na zawsze w 45 roku życia, dobry i wierny człowiek, niezmordowany pracownik ideowy, serdeczny towarzysz i przyjaciel całą duszą oddany działacz PPS.

Towarzysz Janiak zmarł na pro-

centach; stanęły zakłady drzewne, punkty przeładunkowe, fabryka „Terebenten”, tartak „Kagan” i Szostakowski, oraz robotnicy na robotach budowlanych.

letariacką chorobą — gruźlicę. Bo też nie szczędził siebie gdy szło o zorganizowanie jakiejś akcji zarobkowej wśród wyzyskiwanych robotników, przeprowadzenie strajków, pomocy dla założenia organizacji zawodowej. Przemawiał na setkach wieców i zebrań partyjnych wykładając na kursach oświatowych młodzieży robotniczej i czernego harcerstwa, a zawsze z głęboką wiarą w głoszone przez siebie hasła.

Tow. Janiak ma też w Kutnie wspaniałą kartę swej pracy w samorządzie miejskim. Prawie od zdobycia Niepodległości aż do dnia zgonu był radnym z ramienia PPS., a w całym Okręgu jako doradca, służył pomocą klubom radzieckim PPS.

Tow. Janiak z godnością piastował mandat posła na Sejm wybranego przez lud pracujący z okręgu kutnowsko-łowickiego. Dobrze zapisał się w dziejach swego okręgu jako nieustraszonego bojownika i działacza PPS. To też z wielkim smutkiem i niezmiernym żalem zmuszeni jesteśmy pożegnać Kochanego Towarzysza i Przyjaciela, który tak przedwcześnie odchodził w zaświaty. Jednak, drogi towarzyszu, pamięć po Tobie pozostanie na zawsze w duszach najszerszych mas ludu pracującego naszego okręgu, którzy Ciebie nigdy nie zapomną, boś wiernie, do ostatniego tchu Twego życia służył sprawie wyzwolenia klasy robotniczej i wielkim ideałom całego Świata Pracy.

Cześć Ci kochany i wierny do końca ideałom socjalistycznym Towarzyszu!

Tow. Janiak osierocił żonę, dwie córki i synka.

L. SLEDZIŃSKI

DZIŚ O GODZ. 18 ODBĘDZIE SIĘ W KUTNIE POGRZEB TOW. JANA ALEKSANDRA JANIĄKA. WYPROWADZENIE ZWŁOK NASTĄPI Z DOMU PRZY ULICY PROSTEJ 8.

Powszechny strajk solidarnościowy w Hajnówce

We wtorek przeprowadzono powszechny strajk solidarnościowy w Hajnówce — w związku z przedłużającym się strajkiem w fabryce chemicznej „Grodzisk”. Strajk był powszechny w stu

procentach; stanęły zakłady drzewne, punkty przeładunkowe, fabryka „Terebenten”, tartak „Kagan” i Szostakowski, oraz robotnicy na robotach budowlanych.

Tragedia b. więźnia

Wzięcie karne w Drohobyczu opuścił przedterminowo skazany na 11 lat więzienia za morderstwo łucut Piotr Lesiuk. Lesiuk wrócił do swych stron rodzinnych, gdzie usiłował zdobyć jakąś pracę. Wszyscy dawni znajomi odsunęli się od byłego więźnia, który począł zdradzać objawy rozstroju

nerwowego. Pod wpływem postępującej choroby i osamotnienia Lesiuk popełnił samobójstwo, wie szając się w lesie.

Czytajcie
prasę socjalistyczną

Rzeczy nieprzyjemne

Unikamy z zasady podglądania przez dziurkę od klucza tego, co robi ktokolwiek z naszych przeciwników. W tym wypadku wchodzi wszakże w grę sprawa, uświadomiona przez czynniki, zainteresowane bezpośrednio.

Redakcja „Czasu” przynajmniej w toku bardzo ostrej polemiki z piśmie „morżowymi” (Front Morges), jak je określiła, że zamierza wydać NUMER SPECJALNY, poświęcony „Trzeciej” Rzeszy w sensie przedstawienia „prawdy” o „Trzeciej” Rzeszy, t. zn. w sensie jej OBRONY przed rzekomo niestusznymi zarzutami. W tym samym czasie obiegała prasę zagraniczną wiadomość, że Ministerium Propagandy p. Goebbelsa wyasygnowało dość znaczne kwoty na PRASOWĄ PROPAGANDĘ ZAGRANICZNĄ. My jesteśmy bardzo dalecy od imputowania naszym przeciwnikom, choćby najzaciętszym, zależności od OBCYCH CZYNNIKÓW; zarzutem tym szafuje natomiast bez żenady i redakcja „Czasu” między innymi piśmie „narodowymi”. To też

redakcja „Czasu” powinna sama zrozumieć, że przy TAKIM zbiegu okoliczności i w DANEJ sytuacji międzynarodowej należy z NIEWCZESNEGO pomysłu zrezygnować samorzutnie.

A w ogóle ktoś, miarodajny w sferach konserwatywnych, winien wziąć nieco w karby pisma konserwatywne. W poniedziałkowym „Słowie” wileńskim wiadomość o przelocie trzech wojskowych samolotów czechosłowackich nad terytorium Polski (w okolicach Żywca) została ujęta w taki oto „straszliwy” tytuł:

„PRASKA AGENTURA SOWIECKIEJ PROWOKACJI CHCE WYWOŁAĆ WOJNĘ W EUROPIE.”

Tytuły analogiczne można znaleźć tylko na szpaltach PROWINCJALNEJ prasy hitlerowskiej w Niemczech. Pomyślcie chwilkę, panowie, w jakim świetle Wy sami siebie stawiacie w oczach CAŁEJ opinii polskiej?

„Czas” wtorkowy tak „ocenia” stanowisko P. P. S. w sprawach polityki zagranicznej:

„Socjaliści chcieliby skłonić Polskę do wspólnego frontu z Rosją przeciwko Niemcom...”

„Czas” UDAJE, że nie zauważył dość cynicznego SFALSZOWANIA PRAWDY w swoim oświadczeniu. Bo na ogół wiadomo w Polsce, że chodzi nie o „wspólny front” Polski z Z. S. S. R., tylko o WSPÓŁPRACĘ Polski z Francją, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej. Czyżby redakcja „Czasu” o tym dotychczas NIEWIEDZIAŁA?

Piszemy o RZECZACH NIEPRZYJEMNYCH ze świadomym spokojem. Chcielibyśmy jednak, by kierownictwo obozu konserwatywnego zrozumiało, że TUPET nie wystarczy, by pchnąć Polskę na drogi pomyślonych koncepcji „aktywizmu” z lat 1917—1918.

S. K.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII J. K. zamiast kwiatów na grób aplikanta Adama Frydmana zł. 15. Zebrane wśród uczestników akademickiej kolonii górskiej zł. 26.

SPROSTOWANIE

Dnia 6 b. m. przez pomyłkę pokwitowaliśmy odbiór zł. 5 — wpłaconych przez E. Styczewskiego z Wilna, winno być Edmund Syczewski, Wilno ul. Letnia 18—1.

Mydło i krem do golenia. — Woda lawendowa

SZACHA
Najlepsze — najtańsze.

P. starosta w Jarosławiu

Polska Agencja Agrarna przynosi komunikat, który zamieszcza my dosłownie, bo jest on prawdziwie charakterystyczny dla „neutralności” (mówiąc językiem nowoczesnym) pp. urzędników starostwa w Jarosławiu:

„Delegacja zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego w osobie prezesa Nowosiada i członka zarządu Władzy złożyła staroście powiatowemu, p. Kocółowi, osobliście, podanie w sprawie obchodów uroczystości „Czynu Chłopskiego”. Konferencja w Starostwie trwała około półtorej godziny. Po częściowo uzyskano zgodę na odbycie zgrupowań i sobót w dn. 14 sierpnia, lecz co do programu 15.8 z miejsca otrzymano odmowę. Dnia 5 b. m. decyzja została zakomunikowana pisemnie, którą przytaczamy dosłownie:

„Na podstawie art. 10 ustawy o zgrupowaniach z dnia 11 marca 1932 roku nie udzielam zezwolenia na odbycie w dniu 15 sierpnia 1933 roku: 1) zbiórek w gromadach i pochodów do Jarosławia, 2) zbiórek o godz. 8-ej na rynku w Jarosławiu, 3) pochodu o godz. 9-ej z rynku do kościoła N. Marii Panny w Jarosławiu i z kościoła do gromady Munina, 4) zgromadzenia publicznego pod gołym niebem w Muninie, obok cmentarza, ponieważ zgromadzenie na rynku w Jarosławiu i pochod ulicami miasta jest niedopuszczalny według postanowień art. 11 ustawy o zgrupowaniach z uwagi na mniejszą odległość niż pół klm. od koszar i obiektów wojskowych — a odbycie zgromadzenia publicznego w Muninie w połączeniu z poświęceniem krzyża na grobie zabitych w sierpniu 1937 roku zagrażałoby spokojowi i porządkowi publicznemu. Równocześnie wyjaśniam, że złożone podanie nie odpowiada wy mogom artykułu 8 ustawy o zgrupowaniach.

Sprawy dotyczące odbycia w dniu 14 sierpnia 1933 roku zebrań kół gromadzkich oraz rozpalenia w dniu tym o godz. 8-ej ogni-sobótek, urządzenia apelu poległych i odśpiewanie pieśni, pozostawiam zgodnie z art. 17 rozp. Prez. R. P. z dnia 22 marca 1928 o postępowaniu administracyjnym (Dz. Urz. R. P. Nr. 36, poz. 341) bez roz-

patrzenia, ponieważ każda z powyższych spraw winna być załatwiana oddzielnie na wniesione ewentualnie dodatkowo poszczególnie podania. Również wyjaśniam, że wniesienie krzyża - pomnika wymaga uprzedniego zezwolenia Wojewody po myśl art. 384 prawa budowlanego D. U. R. P., Nr. 23, poz. 202 ex 1928.

Od tej decyzji przysługuje panu prawo wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie przez Starostwo w ciągu dni 14 po doręczeniu decyzji”.

Przypominamy, że chodziło tu o obchód rocznicy odparcia najazdu sowieckiego na Polskę w r. 1920. Stylistyką „decyzji” p. starosty powinna zająć się z urzędu Polska Akademia Literatury, jeżeli chce choć raz zrobić coś pożytecznego.

Zbliżenie kulturalne francusko-skandynawskie

Jednym z poważniejszych „kłopotów” narodowego „socjalizmu” jest fakt, że doktryna głosząca przewagę rasy „nordycznej” nie znalazła oddźwięku w krajach północnych, gdzie rasa owa na pewno występuje w czystszej postaci, niż w „Trzeciej” Rzeszy... Wprost przeciwnie na terenie tych demokratycznych krajów dzieją się rzeczy, które mocno się hitlerowcom nie podobają.

Chodzi o co raz większe zbliżenie kultury ludów skandynawskich do kultury francuskiej.

Na ten temat znajdujemy w „Berliner Tageblatt” artykuł pełny zaniepokojenia pióra sztokholmskiego korespondenta tego pisma. Autor przypomina stare francuskie wpływy bonapartycko-liberalne w Szwecji (dynastia Bernadotte), z czułością wspomina czasy przedwojenne, gdy zaczęli rozszerzać się wpływy niemieckie i wreszcie wskazuje na obecne „niebezpieczeństwo” z wyraznym już niepokojem.

Oto „Skandynawia, rządzona przez partie lewicowe i kulturalnie ciągnąca do Europy Zachodniej” usiłuje wpływać kulturalnie na Francję rozszerzając na szerokie warstwy ludowe.

Autor korespondencji wskazuje na otwarcie w grudniu r. ub. w Sztokholmie instytutu francuskiego, na cieszącą się oficjalnym poparciem Rządu i rodziny królewskiej wystawę pod nazwą „Współczesny helenizm francuski”. Francja występuje tu jako spadkobierczyni ideałów humanizmu, ideałów rozwoju człowieczeństwa, nawiązanych do starej kultury greckiej.

Temu humanizmowi Europy Zachodniej „Trzecia” Rzesza chce przeciwstawić „Trzeci” Humanizm, „nordyczny”, zalecając wywodząc się od Gobineau i Chamberlaina ideały rasistowskie.

Niestety — ubolewa „Berliner Tageblatt” — imienia tego Francuza (Gobineau) dziś się tam nie wymienia, a przecież właśnie przebywając w Sztokholmie, jako poseł francuski, Artur hrabia Gobineau napisał swe dzieło o nierówności ras.

Tak więc, hitlerowcy ubolewają, że ideały demokratyczne dzisiejszej Francji są bliższe sercu demokracji północnej, niż „germańsko-nordyczna” zasada rasy, objawiona światu przez Francuza Gobineau.

Kilka uwag o tegorocznych obozach Czerwonych Harcerzy T. U. R.

Skończył się już przeważnie okres obozowania naszych czerwonych harcerzy; dotąd trwają jeszcze obozy: częstochowski wędrowny, warszawski gromady z Powiśla. Możemy tedy dosyć dokładnie zrobić zestawienie naszej akcji letniej, do której od lat bodajże dwunastu, podchodzimy z całym pietyzmem, z całą energią, — wypływającą z ukochania naszej pracy. I możemy sobie szczerze i z zadowoleniem powiedzieć: w tym roku obozów było więcej a ponad wszelką wątpliwość trzeba stwierdzić, że liczba uczestników przekraczała przynajmniej 30 procent zeszluszczoną ilość. Do ośrodków i poprzednio biorących udział w akcji obozowej, przybyły jeszcze dwa, a mianowicie: Jaworzno i Trzebinia; te dwa obozy w porównaniu z innymi zorganizowane były wcale dobrze, a pewne małe niedociągnięcia możemy złożyć na karb szczypliwych zasobów piętynych, oraz krótkiego w tym kierunku doświadczenia, tym niemniej wspomniane obozy dały uczestnikom wiele, gdyż zapoznali ich z pracą harcerską na terenie

ny, drugi dla młodszych (wypoczynkowy). No i trzeba przygotować przed obozem jaknajbardziej szczegółowy (a nie ogólny) plan pracy, który należy ściśle co do minuty wykonywać. Były też usterki w wyborze terenu. W okręgu C. O. P. jest droga — odbijało się to na kuchni (niemożność zakupywania świeżych jarzyn, zbyt drogie, przez znaczną część trwania obozu). Kuchnia winna być bliżej obozu. Odległość do kąpielni nie powinna być też za duża. Dodatnią stroną obozu było zwrócenie uwagi na stronę ideową — wychowawczą, którą powierzono specjalnemu obok kierownikowi instruktorowi. W tym kierunku sporo zrobiono, choć przydałoby się więcej jeszcze tak miłych gawęd przy ognisku. Piękną inowacją na obozie warszawsko-radomskim była wydziałna grupa czerwonych sokółków, która pracowała sprawnie. Bardzo miły był oboz częstochowski; kierownik obozu, tow. Brusiński, niepotrzebnie pesymizmem i „samokrytycyzmem“ truił swoją duszę; tak samo nasi „wędrownicy“ z Powiśla, przemierzający wyżynę kielecką od Kazimierza przez Cmiełów, gdzie przekoczyli 10 dni, aż do gór Świętokrzyskich czują się bardzo dobrze; życzyć im należy powodzenia. Z kolej wypadła, by kilka słów

skreślić o pozostałych obozach t. j. Zagłębia (kier. tow. Wencel), Piotrkowa (kier. tow. St. Solski) i Łodzi (kier. tow. Klepacki), ale cokolwiek bym napisał, będzie to dla nich pochwałą zupełnie zasłużoną. Te trzy obozy: Łódzki, Piotrkowski i Zagłębiowski były udane, praca prowadzona w pełni zrozumienia ważności zadania — musi dać piękne wyniki. Reasumując wnioski z całym krytycyzmem, twierdząc, że w swojej pracy Czerwone Harcerstwo T. U. R. zrobiło olbrzymi krok na przód, weszło na nowe tory (duża samodzielność poszczególnych ośrodków), gdy w twardej codziennej pracy przoduje ten, kto ma po temu prawo. I nie pomoże tu żadne ujadanie prasy reakcyjnej. Nie ważna jest nazwa, ale praca, niech to sobie pp. endecy ze „Strażnicy harcerskiej“, „Dziennika Narodowego“, „Falangi“ i „Małego Dziennika“ do sztabucha przyjmą. Z systemu pracy harcerskiej nikt nas nie wyuzuje. Harcerz winien być wpatrzony w piękne ideały nowego, wolnego świata. — Czerwoni harcerze znaleźli już drogę do słonecznych dni i po tej twardej, ciężkiej drodze idą z „pieśnią na ustach i wiarą“ — na przód. Tego dowodzą ostatnie obozy.

E. WIECZOREK.

Tragiczny trójkąt małżeński

Zagadki śmierci kapr. lotnika, Romualda Futki, którego zwłoki znaleziono ub. piątku na szynach kolejowych koło Sknitowa pod Lwowem, jeszcze nie wyjaśniono. Po pogrzebie Futki, w którym wzięły udział tłumy publiczności, w dzielnicy gródeckiej rzuciła się pod przejeżdżający ul. Gródecką samochód, prowadzony przez Henryka Turkiewiczza, młoda kobieta w żalobnej sukni. Turkiewicz w ostatniej chwili zdolał samochód

zatrzymać. Ponieważ kobieta nie podnosiła się z ziemi, wezwano Pogotowie, którego lekarz stwierdził, iż nieznajoma przed rzucając się pod samochód wypła jakąś truciznę. Nieprzytomną odwieziono do szpitala. W torebce jej znalazła policja książeczkę do nabożeństwa, na okładce której widniały następujące słowa: „Nazywam się Janina Harlenderowa, męża mego aresztowano w związku ze śmiercią kapr. Futki. Mój mąż Tomasz Harlender jest niewinny“.

AKUSZERKA
POŁOŻNA, MARIA GURFINKEŁ odznaczona przez profesorów Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego.

PORADY BEZPŁATNE
przyjmuje panie miejscowe i przyjezdźnię, także STARSZY FELDCHER: zlecenia lekarskie, cięte banki, wszelkie rodzaje zastrzyków, opatrunki chirurgiczne, piławkę, szczypanie osy i inne zabiegi.
Godziny przyjęć: 12—2, 4—7 w niedzielę 4—7.
WARSZAWA, CHŁODNA 38 m. 11. Telefon 233-57.

W dalszych dochodzeniach stwierdzono, że desperatką jest rzeczywiście Harlenderowa. Stan jej jest b. groźny. Jak podawały pierwsze wersje, Futko kochał się w 18-letniej Harlenderowej, z którą pragnął zamieszkać. Mąż Harlenderowej miał się rzekomo odgrażać Futce. Nerwy młodziutkiej kobiety nie wytrzymały napięcia tego tragicznego splotu wypadków.

Wiadomości z całej Polski

SZALENIEC Z NOZEM W RĘKU — NA ULICY.

26-letni Stanisław Pleśniak, umysłowo chory, dokonał w Białej Górze podpalenia zabudowań Władysława Barłog, wyrządzając szkodę w wysokości około 5.000 zł. Ponieważ Pleśniak był chory na różę, rodzina oddała go do szpitala powszechnego w Rzeszowie. Tu umieszczono go na oddziale zakaźnym, w łóżku zamkniętym siatką.

Pleśniak korzystając z chwilowej nieuwagi dyżurnego, zerwał siatkę i wydstawszy się z pokoju, wpadł do pobliskiej kuchni, porwał nóż kuchenny i wybiegł na ulicę w kierunku starego cmentarza obok remizy straży pożarnej, wzniciając popłoch wśród przechodniów i dzieci.

Dopiero niejaki Pochwał, przechodzień, groźbą zabił go kołkiem, skłonił szaleńca do porzucenia noża i wówczas ujęto go. Przybyli natychmiast lekarz nałożył mu kaftan bezpieczeństwa i odstawił go z powrotem do szpitala. Był to jednak ostatni jego atak, ponieważ w godzinach nocnych Pleśniak zmarł.

KATASTROFA KOLEJKI POD SOCHACZEWEM.

Na kolejce wąskotorowej pod Sochaczewem wskutek mylnego nastawienia zwrotnicy wydarzyła się groźna katastrofa kolejowa.

Pociąg osobowy, idący z Chodakowa wpadł na stacji Trojanów na idący w przeciwnym kierunku pociąg towarowy.

Wskutek zderzenia, obie lokomotywy zostały poważnie uszkodzone, 4 wagony pociągu osobowego wykoleiły się.

Maszynista pociągu towarowego, Kazimierz Felerski, został poraniony, maszynista pociągu osobowego, Józef Olejniczak, wyszedł z katastrofy cało.

Z pasażerów poranionych zostało 17 osób, które przewieziono do szpitala pow. św. Józefa w Sochaczewie. 13.cie osób po opatrunkach odwieziono do domu. Cztery osoby najciężej poranione: Jadwigę Habrównę, Janinę Niklusz, Franciszkę Małecką i Stefanę Charlak pozostawiono w szpitalu.

AWANTURA PODCZAS WALK ZAPASNICZYCH.

W Gdyni odbywa się międzynarodowy turniej zapasniczy. W 8 dniu turnieju między innymi stoczył walkę faworyt widowni mistrz świata Garkowienko z Marunkem, podczas której doszło do skandalicznej awantury.

W momencie, gdy podczas chwilowej przerwy Garkowienko rozmawiał z sędzią, Marunko błyskawicznie podskoczył z tyłu na nieprzygotowanego do walki i obrony Garkowienkę i położył go na deski. Sędzia uznał zwycięstwo Marunki.

Na widowni rozpadła się prawdziwa burza.

Okrzyki i hałasy niezadowolonej publiczności uniemożliwiły walkę ostatniej parze Elsner — Leüschke. Wzburzona z powodu pokrzywdzenia Garkowienki publiczność zaczęła opuszczać miejsce i wśród złowrogich okrzyków otaczać ring. Do podniecenia publiczności przyczyniło się jeszcze wyjaśnienie Garkowienki, który w dosadnych słowach określił ten tak nieprzyzwoity sposób walki.

Na ring i sędziego zaczęto rzucać różne przedmioty. Złowrogie okrzyki nie ustawały. Sędziowie musieli wziąć w obronę zapasnicę. Spokój przywróciła policja, która przybyła samochodem ciężarowym.

PIORUN ZABIŁ W STOGU DWIE KOBIETY.

W Krzywiach pow. wileński uderzył piorun w stóg zboża, pod którym ukrył się Kazimierz Bort-

kiewicz z żoną i żniwiarką Haliną Antyko.

Obie kobiety zginęły na miejscu, a Bortkiewicz został ciężko porażony.

SPEŁONAŁ W PODPALONYM PRZEZ SIEBIE MIESZKANIU.

W niezwykły sposób zakończył życie 65-letni Stanisław Nałachowicz, mieszkaniec wsi Obuchowice, gminy kożłowskiej.

Zabarykadował się on w mieszkaniu, następnie oblał podłogę i meble naftą i wznicił pożar. Nieszczęśliwy spalił się żywcem.

WYRWAŁ SIĘ RATUJĄCYM I POWTÓRNIE SKOCZYŁ DO RZĘKI.

Na Wili koło szpitala św. Janki zauważyli robotnicy tonącego. Pospieшили mu z pomocą, lecz osobnik wyrwał im się i powtórnie skoczył do rzeki.

Po długich wysiłkach wydobyto go powtórnie i przewieziono do szpitala. Odmawia on wszelkich wyjaśnień.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
KOWALSKINA
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

Znaczny postęp motoryzacji

Według wiadomości udzielonych przez Główny Urząd Statystyczny 1 lipca 1938 r. wykazał poważny wzrost pojazdów mechanicznych w Polsce w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. W dniu 1 lipca 1938 r. zanotowano ogółem 39.253 samochody, czyli o 7.367 więcej niż w lipcu roku ub. i 12.476 motocykli. Przyrost motocykli w ciągu roku wyniósł 2.314.

Kącik radiowy

DZIS, 10 sierpnia — ŚRODA
16.00 „Melodie egzotyczne”.
18.00 Planeta miejsc Pomorza — pogadanka.
19.00 Audycja konkursowa Polskiego Radia.
19.30 „Przy stoliku kawiarni. nym — koncert rozrywkowy.
21.10 „Chopin a Polska Ziemia”.

Radio warszawskie

ŚRODA, 10 sierpnia.
WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Muzyka — płyty. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Marynarka Wojenna gra. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.15 Kryśka i Janek na wakacjach — op. B. Hertzta dla dzieci. 15.45 Wiad. gospod. 16.00 Melodie egzotyczne. 16.45 Bitwa warszawska — odcyt. 17.00 Muz. tan. — płyty. 18.00 Planeta miejsc Pomorza — pog. 18.10 Rec. śpiewaczy Eugenii Łosowskiej. 18.45 „Gody życia” Dybasińskiego. 19.00 Aud. konkursowa Polskiego Radia. 19.20 Pog. akt. 19.30 Przy stoliku kawiarnianym — koncert. 18.10 Muz. lekka i tan. — płyty. 22.00 Przegląd kulturalny. 22.15 Mus. lekka i tan. — płyty.
WARSZAWA II: 13.00 Koncert rozrywkowy — płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Soliści: Jazyna Szymulka — sopran, Janina Rybczyńska — fortepian. 15.00 Wiad. sportowe. 15.05 Zespół Rózewicza. 17.00 Pog. akt. 17.10 Płyty. 20.00 Koncert Mandeliniśtów. 20.50 Program.

CZWARTEK, 11 sierpnia
WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Muz. (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Ork. Wileńska. 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.15 „Moje wakacje” — powieść — Starogo Doktora dla dzieci. 15.30 Słuchanka ogólna. 15.45 Wiad. gosp. 16.00 Soliści: Konrad Żelechowski — śpiew, Stefan Rachociński — skrzypce. 16.40 Odbornik w samochodzie — pog. 16.45 Sztuka odpoczywania — pog. 17.00 Muz. tan. 18.00 Królestwo choroba — pog. 18.10 „Maski” — słuchowisko Paul Czinnera. 18.40 Muz. (płyty). 18.50 Rec. śpiewaczy Ireny Eysen. 19.15 Pog. akt. 19.25 „Od schimmy do karioki” — koncert rozrywkowy. W przerwie — „Ostatnia niedziela” — skecz. 20.45 Dziennik i pog. 21.00 Zatrucie zwierząt — pog. 21.10 „Rozpiewane auto” — lekka aud. muz. słowna. 21.50 Wiad. sportowe. 22.00 Koncert kameralny (z Łodzi). 22.55 Przegląd Prasy. 23.00 Ostatni dziennik.
WARSZAWA II: 13.00 Wiązanki lekkich melodii (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Wiad. sportowe. 15.05 „Włoskie nastroje” — koncert. 17.00 Jak spędzić święto? 17.10 Pog. społ. 17.15 Charpentier: „Luiza” — opera (płyty). 18.30 Muz. tan. (płyty). 22.00 „Dzień sierpniowy” — z pow. Iwaszkiewicza p. t. „Pasje Błędmierskie”. 22.15 Muz. lekka i tan. (płyty). 23.10 Brahmsa (płyty).

P. G. WODEHOUSE W STARYM DWORZE

43) Z angielskiego przełożyła B. KOPEŁOWNA

— Teraz, jak mi opowiadają, można kupić gumę do żucia wszędzie w Anglii — rzekł mimochodem.
— Tak?
— Aha. Pochód cywilizacji... Zdziwiłem się, gdy mi to powiedziano.
— Dopiero wuj przyjechał?
— Dopiero co. Przed tym byłem we Francji. Na południu... Nicea, Cannes, Monte Carlo. Przyjechałem z południa na okręcie włoskim. We Francji także można dostać gumę. Zdumiewające... No, jak się ma nasza starszka?
— Staruszka?
— Alicja. Wspaniała dziewczyna. Szkoda, że nie widywałem jej częściej przez tych dwadzieścia pięć lat. Jakże się ma?
— O, doskonale.
— To dobrze. I pomyśleć tylko, że jest panią takiej ogromnej rezydencji. Jak do tego przyszło?
— Myśli wuj: jak przyszło do tego, że mama wyszła za Bucka?
— Tek. Gdy ją widziałem po raz ostatni, miała skromną pozycję. Dostała posadę przy demonstrowaniu białizny.
— Gdy Buck ją poznał, śpiewała w chórze operki.
— Rozumiem. Jedno i to samo. Więc poszła na scenę, co?

— To było w sztuce „Różowa dama”.
Pan Bulpitt zainteresował się.
— Co, to ona w tym grała? Cudowna rzecz! Nie widziałem tej operki w Nowym Jorku, gdyż przez cały czas, gdy ją wystawiano, akurat jeździłem po powrocie z patentowanym odkurzaczem. Ale poszedłem na przedstawienie Zachodniego Towarzystwa Teatralnego. Dwukrotnie. Raz w Kansas City, a raz w St. Louis. Do diaska, toż to była muzyka. Teraz już nie słyszy się takiej. — Przechylił głowę do tyłu i zamknął oczy — „Do cie... ebie pię-ę-kna pa...ani”. Przepraszam — rzekł, wracając do teraźniejszości — mówiła...
— Towarzystwo Nowojorskie sprowadzono do Londynu. Buck poszedł na przedstawienie, zakochał się w mamie od pierwszego wejrzenia i posłał jej zaproszenie na kolację — a był w tych czasach wielkim birbantem i — mama poszła — i coś w tydzień później pobrali się.
Historia ta wzruszyła głęboko pana Bulpitta. W początkach swej kariery był kelnerem w kafé-chantant; codziennie słuchanie żławych ballad wobec audytorium, które gotowe było ronić łzy do piwa przy łađa okazji, sprawiło, iż stał się skłonny do sentymentalizmu.
— Cóż za romantyczna historia,
— O taki!
— Wielki lord angielski i mały amerykański kopcuszek.
— No, Buck nie jest lordem — i muszę powiedzieć, że nigdy nie myślałam o mamie, jako o małym kopcuszkowi, ale to było bardzo miłutkie, prawda?
— No chyba. Nie ma nic lepszego od romantycz-

nych przygód.
— Nie ma.
— Miłość sprawia, że świat się kręci.
— Dobrze powiedziane.
Pan Bulpitt zatrzymał się. Zakaszłał. W oku jego ukazał się wiele mówiący błysk. Ręka poruszyła się lekko, jak gdyby zamierzał podkreślić swoje uwagi przez uszczyplenie Janki w udo. A chociaż opuścił rękę, nie zrobiwszy tej demonstracji fizycznej, dziewczynie nie trudno było się domyśleć, co miało nastąpić. Zamiarem jej towarzysza było niewątpliwie przejść do porządku nad amatorami starego pokolenia i nawiązać do młodszego.
— A mówiąc o miłości i przygodach romantycznych...
— Tak wiem.
— Tam, nad rzeką, wczoraj wieczorem...
— Tak, wiem.
— Któż to był.
— Mój przyjaciel.
— Ano, domyśliłem się właściwie, że to nie był ktoś, czyjego widoku nie znosisz. Jak się nazywa?
— Adrian Peake.
— Dałaś mu mocnego całusa.
— Tak.
— Przypomniał mi się ten malarz, którego obraz widzi się wszędzie... tego co to maluje młodzieńców w trójkątnych kapeluszach i krótkich spodniach.
— Markusa Stone'a?
— Właśnie. Bardzo kochasz tego chłopca, prawda?
— Bardzo. A teraz — dodała Janka — napewno wuj chciałby zobaczyć się z mamą. (D. c. a.)

